

Komunalny zakład budżetowy ubiegając się o uzyskanie określonego uprawnienia przyznawanego przedsiębiorcy realizuje część podmiotowości prawnej macierzystej osoby prawnej (gminy) i czerpie z przysługującego jej statusu przedsiębiorcy. Innymi słowy, uprawnienia gminnego zakładu budżetowego do uzyskania określonego uprawnienia przyznawanego przedsiębiorcy (tu: licencji na wykonywanie transportu drogowego) stanowią emanację uprawnień samej gminy, która poprzez ten zakład zamierza prowadzić dany rodzaj działalności gospodarczej. Tak orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu wyrokiem z dnia 12 maja 2011 r. sygn. IV SA/Po 246/11. (Źródło: [Orzecznictwo NSA](#))

W przedmiotowej sprawie Kierownik Zakładu zwrócił się do Starosty o udzielenie Zakładowi licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego na okres 15 lat. Organy administracji obu instancji uznały, że skoro licencji udziela się przedsiębiorcy, to brak było podstaw do udzielenia licencji wnioskodawcy, gdyż Zakład, jako zakład budżetowy, nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej bowiem nie wykonuje działalności gospodarczej we własnym imieniu, lecz w imieniu tej jednostki, która go utworzyła. Wyrokiem z dnia 16 września 2009 r., sygn. akt II SA/Po 15/09, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu (dalej "WSA") oddalił skargę Zakładu Komunalnego. W wyniku skargi kasacyjnej Naczelny Sąd Administracyjny uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

WSA ponownie rozpatrując sprawę był związany oceną prawną dokonaną przez NSA. NSA podkreślił, że wykorzystywanie przez jednostki samorządu terytorialnego zakładów budżetowych jest uzasadnione zwłaszcza w tych dziedzinach, gdzie przychody z prowadzonej działalności pokrywają w dużym stopniu koszty tejże działalności, choć równocześnie nie mogą być ze względów społecznych maksymalizowane i muszą być uzupełniane (w celu pokrycia kosztów działalności) dotacjami z budżetu, przy czym chodzi tu o takie m.in. dziedziny działalności, jak prowadzenie lokalnego transportu zbiorowego. NSA nie podzielił stanowiska, że gmina jako zobowiązana do zapewnienia transportu lokalnego zbiorowego, chcąc by konkretny komunalny zakład budżetowy prowadził taką działalność, może przekształcić go w spółkę prawa handlowego. Wskazał na art. 14 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w myśl którego zadania własne jednostki samorządu terytorialnego w zakresie lokalnego transportu zbiorowego mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe.

Zatem aktualnie ustawodawca wprost przypisał możliwość wykonywania tego rodzaju działalności przez samorządowe zakłady komunalne. Przeciwny wniosek – o niemożliwości wykonywania zadań własnych gminy w zakresie transportu zbiorowego przez samorządowe zakłady budżetowe – jest nie do przyjęcia właśnie z tego względu, że to przede wszystkim te zakłady są jednostkami wykonującymi zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, w tym w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, co ma swoje normatywne uzasadnienie.